

Plan van Aanpak **Renkum klimaat-**

neutraal 2040

Datum 17 maart 2015
Steller RTA-werkgroep Klimaatneutraal¹

1 Kenmerken project

Opdrachtgever Gemeenteraad Renkum
Samenstelling werkgroep E. Alofsen
H. Boon
P. Minderhoud
M. Smits (ondersteuning)

Betrokken ambtenaar S. van der Meer

Startdatum project 12 januari 2015
Einddatum project 30 september 2015

2 Doel Plan van Aanpak

Het voorliggende Plan van Aanpak heeft tot doel het beschrijven van de doelen, uitgangspunten, aanpak en planning van de Raadsthema-werkgroep "Renkum Klimaatneutraal". Het beschrijft de aanpak om uitvoering te geven aan het besluit van de gemeenteraad van november 2014 om zich actief bezig te houden met een aantal onderwerpen. Het Plan van Aanpak wordt besproken met de begeleidingscommissie van de Raadsthema Agenda (RTA) en wordt vervolgens ter kennisgeving aan de raad en het college voorgelegd.

3 Achtergrond

3.1 Ambitie Renkum klimaatneutraal in 2040

Internationaal en nationaal zijn afspraken gemaakt of worden doelen gesteld om de uitstoot van broeikasgassen (en dan met name CO₂) te beperken en de productie van duurzaam opgewekte energie te vergroten. In Europees verband is voor Nederland als overkoepelend klimaatdoel 20 procent CO₂ reductie en 14 procent duurzame energieproductie in 2020 afgesproken. Het lange termijn perspectief van de Europese

¹Dit Plan van Aanpak is gebaseerd op de startnotitie die S. van der Meer heeft opgesteld voor het college.
*Plan van Aanpak RTA-werkgroep Renkum
klimaatneutraal*

Commissie is uiteindelijk om te komen tot 80 tot 95 procent CO₂ reductie in 2050 ten opzichte van 1990².

In het in 2013 gesloten nationale *Energieakkoord* voor duurzame groei hebben de ondertekenende partijen (waaronder de vng namens de gemeenten) ten aanzien van energie als doelen vastgelegd: een besparing van het finale energieverbruik met gemiddeld 1,5 procent per jaar, 100 petajoule aan energiebesparing in het finale energieverbruik van Nederland per 2020, een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 en een verdere stijging van dit aandeel naar 16 procent in 2023³.

De raad van de gemeente Renkum heeft met het vaststellen van de *Milieunota gemeente Renkum, Milieukader 2013-2016* (op 24 april 2013) de ambitie uitgesproken om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Hierbij is als actiepunt opgenomen dat er een stappenplan wordt opgesteld met doelstellingen om deze ambitie te bereiken. Gerelateerd aan de ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn, is in de *Milieunota* verder het actiepunt geformuleerd dat de CO₂ footprint en directe CO₂ productie van de gemeentelijke organisatie in 2016 met 25 procent is verminderd.

Ook in het *Coalitieakkoord* voor de raadsperiode 2014 - 2018 is als doelstelling opgenomen dat de gemeente in 2040 klimaatneutraal is en dat daarvoor een stappenplan wordt geformuleerd waarin wordt uitgewerkt hoe dit doel wordt bereikt en welke stappen daarvoor moeten worden gezet.

Wat betreft het proces om te komen tot een nieuwe routekaart, zoals het stappenplan zal gaan heten, wordt de verbinding gelegd met de *Raadsthema Agenda (RTA)* en concreet de werkgroep van raadsleden die zich in dit verband bezighoudt met het onderwerp klimaatneutraal.

3.2 RTA werkgroep

De RTA bestaat uit thema's waar de raad intensief mee aan de slag wil, onderling, met inwoners en met het college. In het raadsvoorstel, dat in november 2014 door de raad is aangenomen, staan een aantal stappen opgenomen met betrekking tot de werkwijze van elke werkgroep. Deze stappen zijn onder andere:

- De werkgroep legt de concept kernvragen en een kort procesvoorstel vast en legt deze ter bespreking voor aan de begeleidingscommissie en vervolgens ter kennisname aan de desbetreffende raad, waarbij de raad de gelegenheid krijgt zijn zienswijzen door te geven.
- De werkgroep krijgt de ruimte om in de voorbereidende fase van het themadebat verschillende instrumenten te gebruiken om relevante informatie te verzamelen bij inwoners en deskundigen, zoals hearings, expertmeetings, werkbezoeken op locatie, publieksdebat, en andere vormen van informatieverzameling of combinaties hiervan.
- Wanneer de werkgroep klaar is met de voorbereiding van het themadebat, wordt de verkregen informatie uit het voorbereidingstraject verwerkt in een bespreekstuk dat de inzet is van bespreking in commissie- en/of raadsverband.

3.3 Samenwerking met ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie heeft een startnotitie opgesteld die de uitgangspunten beschrijven en het proces om de routekaart te formuleren waarin de gemeentelijke klimaatambities voor de lange termijn worden vertaald naar concrete doelen, speerpunten en acties (voor de korte termijn).

2 Bron: ECF (2010) Roadmap 2050. A practical guide to a prosperous, low-carbon Europe.

3 Bron: SER (2013) Energieakkoord voor duurzame groei.
*Plan van Aanpak RTA-werkgroep Renkum
klimaatneutraal*

Het opstellen van de routekaart en deze ter vaststelling voorleggen aan de raad is een verantwoordelijkheid van het college, maar om te voorkomen dat parallel hieraan de RTA werkgroep klimaatneutraal bezig gaat met het voorbereiden van het onderwerp is gekozen om de beide processen, waar mogelijk, te integreren. Dit betekent dat de werkgroep actief meedenkt over het te ontwikkelen product (de routekaart), dat vervolgens door het college aan de raad wordt voorgelegd.

4 Doel en beoogde resultaat

Het doel en het beoogde resultaat van de RTA-werkgroep is tweeledig:

- Het organiseren van een raadsdiscussie in een of twee bijeenkomsten over het thema *Renkum klimaatneutraal* op basis van de bevindingen van de RTA-werkgroep.
- Het leveren van input voor het opstellen van een *Routekaart Renkum klimaatneutraal 2040* om concreet invulling te geven aan de gemeentelijke ambitie om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Zoals genoemd, wordt in de routekaart deze ambitie vertaald naar concrete doelen, speerpunten en acties.

5 Uitgangspunten

Bij de voorbereiding van de raadsthema-avond en discussie wordt aangesloten bij het voorbereidingstraject voor het opstellen van de routekaart. Hierbij zullen een aantal uitgangspunten in acht worden genomen bij het definiëren van doelen, speerpunten en concrete acties. Dit betekent dat aan de hand van de uitgangspunten wordt bepaald of, op welke wijze en met welke prioritering de doelen, speerpunten en acties worden opgenomen in de routekaart. Impliciet wordt verondersteld dat de gemeente het goede voorbeeld geeft en altijd de wet volgt. Onderstaand wordt het stappenplan met de uitgangspunten weergegeven aan de hand van een aantal vragen die bij ieder doel, speerpunt of actie steeds gesteld moet worden:

Stap	Uitgangspunt	Bijbehorende vraag	Uitwerking / kader
1	Bestaande afspraken en doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> · Betreft het een doel / actie die minimaal op grond van bestaande (hogere of overkoepelende) afspraken moet worden gesteld of gedaan? → <i>Het antwoord bepaalt in welke mate het doel / actie wordt opgenomen in de routekaart.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> · Europese klimaatdoelen. · Nationale Energieakkoord. · Coalitieakkoord 2014-2018. · Milieunota 2013-2016.
2	Wet- en regelgeving	<ul style="list-style-type: none"> · Betreft het een doel / actie gerelateerd aan een maatregel die (door actoren) feitelijk al op grond van bestaande wet- en regelgeving moet worden uitgevoerd? → <i>Het antwoord bepaalt op welke wijze het doel / actie wordt opgenomen in de routekaart.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> · <i>Bouwbesluit</i>: EPC normen. · <i>Wet milieubeheer</i>: energiebesparingsmaatregelen bedrijven.
3	Effectiviteit versus beïnvloedbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> · In welke mate is het doel / actie effectief en beïnvloedbaar? → <i>Het antwoord bepaalt op welke wijze het doel / actie wordt opgenomen in de routekaart en/of welke prioriteit hieraan wordt</i> 	<ul style="list-style-type: none"> · Effectiviteit versus beïnvloedbaarheid:

		<i>gegeven. De weging in het proces wordt daarbij nog nader bepaald.</i>	
4	Trias energetica	<ul style="list-style-type: none"> · Op welke van de drie stappen van de <i>trias energetica</i> is het doel / actie van toepassing? → <i>Het antwoord bepaalt de prioritering van het doel / actie in de routekaart.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> · Stappen <i>trias energetica</i>: 1. Beperk energieverbruik door verspilling tegen te gaan. 2. Maak maximaal gebruik van energie uit duurzame bronnen. 3. Maak zo efficiënt mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen voor resterende energiebehoefte.

6 Werkwijze en betrokkenen

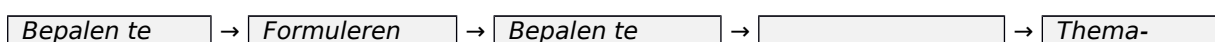
De eerst volgende stap na het afronden van het Plan van Aanpak zal zijn het meedenken over het formuleren van de doelen, speerpunten en onderwerpen die zullen worden opgenomen in de routekaart. Deze kunnen zich richten op verschillende aandachtsgebieden, zoals onder andere:

- De gemeentelijke organisatie.
- De inwoners van de gemeente Renkum.
- De bedrijven in de gemeente Renkum, met in het bijzonder de energie technisch zeer relevante papierfabriek Parenco.
- De transportsector.

Voor het bepalen van deze doelen, speerpunten en onderwerpen zal gebruik worden gemaakt van de uitgangspunten geformuleerd in de vorige paragraaf. Alvorens de doelen, speerpunten en onderwerpen te kunnen formuleren moeten echter eerst ook de definities worden bepaald die worden gehanteerd in de routekaart.

Na het vaststellen van de doelen, speerpunten en onderwerpen is het vervolgens mogelijk om te bepalen welke stakeholders bij de verschillende onderwerpen zullen worden betrokken. Het gaat hierbij om stakeholders uit onder andere de volgende groepen: inwoners, het bedrijfsleven en de raadsfracties. Daarbij zal tevens worden bepaald op welke wijze deze stakeholders worden betrokken in het proces. Het betrekken van deze stakeholders kan op verschillende manieren, zoals bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken, interviews met inwoners, en het organiseren van consultatiebijeenkomsten. Dit is afhankelijk van de aard van de betrokken groep en het doel dat wordt beoogd met hun betrokkenheid. Naast stakeholders wordt ook advies van interne (medewerkers van de gemeente Renkum) en externe deskundigen ten aanzien van de verschillende onderwerpen ingewonnen.

Schematisch zijn de stappen voor RTA-traject als volgt:

*Plan van Aanpak RTA-werkgroep Renkum
klimaatneutraal*

hanteren
definities

doelen,
speerpunten
en
onderwerpen

betrekken
stakeholders en
deskundigen

Datacollectie en
verwerking

avond
gemeentera
ad

Einddoel van het proces voor de RTA-werkgroep is het voorbereiden van een thema-avond voor de gemeenteraad met onder andere een brede raadsdiscussie over het onderwerp klimaatneutraal. Deze raadsdiscussie zal plaatsvinden in september 2015.

7 Planning

In onderstaand schema wordt de planning voor het opstellen van de raadsthema-avond en de routekaart beschreven. Het college hecht er aan de routekaart vlak na het zomerreces van 2015 aan de raad ter vaststelling aan te bieden. Hier is door de RTA-werkgroep zoveel mogelijk rekening mee gehouden.

Fase	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Plan van Aanpak										
· Definiëren uitgangspunten routekaart										
· Opstellen Plan van Aanpak routekaart										
· Versturen ter kennisgeving naar college / raad										
Bepalen definities, doelen en onderwerpen										
· Bepalen te hanteren definities routekaart										
· Formuleren doelen en onderwerpen										
Datacollectie routekaart										
· Bepalen te betrekken actoren en deskundigen										
· Bepalen wijze van datacollectie										
· Datacollectie en verwerking										
Raadsdiscussie klimaatneutraal										
· Voorbereiden raadsdiscussie										
· Raadsdiscussie										

8 Budget

De RTA-werkgroep heeft geen budget voor het proces om te komen tot de raadsthema-avond.

Voor het proces opstellen van de routekaart is voor de ambtelijke organisatie een budget van € 3.500 beschikbaar. Dit bedrag wordt gedekt vanuit het budget *Energie en klimaat*. In onderstaande tabel wordt een globale begroting van de kosten gegeven:

Begroting	Bedrag
Organiseren (informatie)bijeenkomsten	€ 1.000
Verkrijgen extern advies	€ 2.000
Overige proceskosten	€ 500
Totaal	€ 3.500

Mocht gedurende het proces blijken dat meer budget nodig is dan hier begroot, dan wordt daar separaat op teruggekomen.